

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την προστασία του περιβάλλοντος
και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Μέλος των: *International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN)*
European Environmental Bureau (EEB) • Europa Nostra

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1999 • ΕΤΟΣ 27 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 2 • Δρχ. 1

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ.κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ ΝΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΕΙ ΣΤΙΣ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΗΣ

Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλος μετά της συνοδείας του, απεδέχθη την πρόσκληση μας και επισκέφθηκε την έδρα της Ελληνικής Εταιρείας, ως ένδειξη, ως είπε, της αναγνώρισης και επιδοκιμασίας του σημαντικού της έργου κατά τα 27 χρόνια της προσφοράς της. Παράλληλα η επίσκεψη αποτέλεσε την έναρξη ενός ουσιαστικού περιβαλλοντικού διαλόγου και στενότερης συνεργασίας του Αρχιεπισκόπου Αθηνών αλλά και γενικότερα της Εκκλησίας της Ελλάδος με την Ελληνική Εταιρεία.

Υποδεχόμενος τον Αρχιεπίσκοπο, ο Πρόεδρος της Ε.Ε. Καθ. Μ. Σκούλλος χαιρέτισε τον νέο άνεμο στην Εκκλησία και το ενδιαφέρον του Μακαριωτάτου για τα περιβαλλοντικά και πολιτιστικά θέματα και εξέφρασε την επιθυμία η Εκκλησία της Ελλάδος, ακολουθώντας και τα αποτελέσματα της Διάσκεψης του ΟΗΕ στο Ρίο (1992), να δραστηριοποιηθεί και βοηθήσει σε τρεις τομείς:

1. Στην καθοδήγηση των πιστών στις αρχές του σεβασμού

και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, αιεφόρου ανάπτυξης και πολιτιστικής κληρονομιάς.

2. Στην διαφύλαξη, συντήρηση και συμβατή με τις προδιαγραφές συντήρησης, χρήση των θρησκευτικών μνημείων, κειμηλίων και έργων τέχνης.

3. Στη διαχείριση με περιβαλλοντική ευαισθησία της μεγάλης εκκλησιαστικής περιουσίας, ιδιαίτερα των δασών, βοσκοτόπων, παρალიών κλπ.

Κλείνοντας, εξέφρασε την ευχή να υπάρξει σχετική εγκύκλιος της Ιεράς Συνόδου.

Τον Αρχιεπίσκοπο προσφώνησε εκ μέρους του Ειδικού Συμβου-

λίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ελληνικής Εταιρείας ο κ. Κώστας Σταματόπουλος, ο οποίος ανέλυσε διεξοδικά την σχέση και ρόλο της Εκκλησίας στην προστασία του περιβάλλοντος, φυσικού και ανθρωπογενούς, ως συστατικών ηθικής διδασχής και διαχρονικής διαμόρφωσης του χαρακτήρα του λαού μας.

"Το κόστος έκδοσης του παρόντος τεύχους καλύπτεται με την ευγενική χορηγία
του ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΣΑΜΟΥΡΚΑ

Ο Μακαριώτατος απαντώντας, τόνισε την ανάγκη η Εκκλησία να ανταποκριθεί στις καίριες απαιτήσεις των ημερών μας και την γενικότερη, πλέον, περιβαλλοντική ευαισθησία. Διαπίστωσε ότι η διδασκαλία της Εκκλησίας σαφώς μεταφέρει το μήνυμα της προστασίας και σεβασμού, αποδεχόμενη τον Άνθρωπο ως επιστάτη και διαχειριστή της Κτίσεως του Θεού. Αναφέρθηκε στις σοβαρές απώλειες, ζημίες και καταστροφές που έχουν γίνει μέχρι σήμερα σε μνημεία, κυρίως ως αποτέλεσμα έλλειψης κονδυλίων και γενικότερα της απαιτούμενης κρατικής μέριμνας αλλά και άγνοιας ή κακώς εννοούμενου ζήλου ή/και ακατάλληλων “δημιουργικών” παρεμβάσεων μικρού τμήματος του κλήρου. Ανήγγειλε την πρόθεση της Εκκλησίας να συστήσει επιστημονικά και τεχνικά στελεχωμένη υπηρεσία συντήρησης μνημείων και έργων τέχνης που ανήκουν στην Εκκλησία, ανακοίνωσε την σύσταση επιτροπής για την καταγραφή και εποπτεία των μνημείων και εκκλησιαστικής πολιτιστικής κληρονομιάς της Αρχιεπισκοπής υπό την εποπτεία του κ. Κ. Σταματόπουλου. Υπενθύμισε ότι, το γεγονός ότι έχουν διασωθεί τοπία, δάση και παραλίες οφείλεται στο γεγονός ότι αυτά ανήκουν και τυγχάνουν της διαχείρισης της Εκκλησίας και διαβεβαίωσε ότι, πλέον, όλα τα σχετικά καθιδρύματα γνωρίζουν την σημασία του περιβάλλοντος και ευχαρίστησε την Ε.Ε. για την παρούσα και μελλοντική συνεργασία.

Από τη γόνιμη συζήτηση που επηκολούθησε και στην οποία έλαβαν μέρος, μεταξύ άλλων, οι κ.κ. Β. Δωροβίνης, Γενικός Γραμματέας της Ε.Ε. και Καθηγ. Χ. Μπούρας, μέλος της Ε.Ε. και του ΚΑΣ, οι ανωτέρω αναφέρθηκαν σε τραγικά παραδείγματα κακοποίησης Εκκλησιαστικών Μνημείων κλπ, ενώ ο Πρωτοσύγκελος Πατήρ Θωμάς Συνοδινός, αναφέρθηκε στο σύστημα καταγραφής μνημείων που είχε εφαρμοσθεί από τον Αρχιεπίσκοπο στην Μαγνησία.

Προέκριναν ακόμη τα εξής: Η θέληση της Αρχιεπισκοπής δι' εξόδων της, με βάση μελέτη που προσέφερε η Ελληνική Εταιρεία, να προχωρήσει σε αναστήλωση-αποκατάσταση, του μικρού Ναΐσκου της Αγίας Ειρήνης, δωρεά Αλιβιζάτου προς την Ακαδημία Αθηνών, που βρίσκεται στην οδό Ναυάρχου Νικοδήμου. Ακόμη ο Αρχιεπίσκοπος αναφέρθηκε στην ανάγκη ενημέρωσης του κλήρου σε σχετικά θέματα.

Στον Μακαριώτατο επεδόθη το Μετάλλιο της 25ετίας της Ελληνικής Εταιρείας.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα κυριότερα σημεία των προφωνήσεων του Προέδρου της Ε.Ε. κ. Μ. Σκούλλου και του κ. Κ. Σταματόπουλου.

Από την προσφώνηση του Προέδρου της Ελληνικής Εταιρείας

"Μακαριώτατε,

Αποτελεί ιδιαίτερη ευλογία, τιμή και χαρά για την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας Περιβάλλοντος και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, το Δ.Σ. της και εμένα προσωπικά να σας υποδεχόμεθα σήμερα στην οργάνωσή μας, στο κτίριο αυτό που ενσωματώνει όλες τις κύριες φάσεις μιας τρισχιλιετούς ιστορίας των Αθηνών και ταυτοχρόνως αποτελεί ένα δραστήριο κύτταρο επιτελικής δράσης για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας μας και γενικότερα της Ευρώπης και της Μεσογείου.

Το έργο της Εταιρείας στα 27 χρόνια της συνεχούς δράσης της αποτυπώνεται συνοπτικά στα σχετικά έντυπα που σας υποβάλλουμε και αφορά ολόκληρο το φάσμα του περιβάλλοντος.

Μακαριώτατε, ο τομέας που απορροφά, έστω και αν φαίνεται λιγότερο από τους τέσσερις άλλους, τον μεγαλύτερο χρόνο και προσπάθεια εκ μέρους μας, είναι η παρακολούθηση και παρέμβαση στο έργο των Δημοσίων Αρχών, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλων σημαντικών φορέων και ιδρυμάτων μεταξύ των οποίων και η Εκκλησία, δεδομένου ότι απ' άκρον εις άκρον της Ελλάδος οι παρεμβάσεις στο φυσικό και πολιτισμικό μας περιβάλλον είναι άπειρες και οι περισσότερες από αυτές, δυστυχώς ατυχείς, είτε από άγνοια είτε από κακώς εννοούμενη εξυπηρέτηση υπέρτερου σκοπού η, φαινομενικά τουλάχιστον, αμεσοτέρων (σωστότερα βραχυπρόθεσμων) προτεραιοτήτων.

Τα των ευθυνών της Πολιτείας είναι πάμπολλα αλλά εκτός του ενδιαφέροντος της σημερινής Σας επίσκεψης. Δεν

πρόκειται επίσης, Μακαριώτατε, να Σας απασχολήσω κατά την πρώτη μας αυτή συνάντηση με εξειδικευμένες αναφορές σε συγκεκριμένα θέματα.

Θα ήθελα όμως να Σας εκφράσω μαζί με τη χαρά μας για το ενδιαφέρον Σας, την εγρήγορσή μας για κάποιες βασικές κατευθύνσεις και επιλογές της Εκκλησίας της Ελλάδος στα σχετικά με το αντικείμενό μας θέματα.

Η Θεία Πρόνοια επέτρεψε στην Εκκλησία της Ελλάδος και τα ιερά καθιδρύματά της να καθοδηγούν την πίστη και να επηρεάσουν τις επιλογές του Χριστοπωνύμου πληρώματός της να κατέχουν και φυλάσσουν σημαντικότητας για τον πολιτισμό και την παράδοση μνημεία, έργα τέχνης και κειμήλια. Επίσης, να κατέχουν και διαχειρίζονται σημαντικότητες για το φυσικό περιβάλλον εκτάσεις γης που περιλαμβάνουν δάση, βοσκοτόπους, παραλίες κλπ.

Είναι βέβαιο ότι μετά την Διεθνή Διάσκεψη του ΟΗΕ στο Rio de Janeiro το 1992, για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη, η οποία απευθύνεται, ως γνωστόν, και προς τις Εκκλησίες, απαιτείται δραστηριοποίηση όλων των κυττάρων της κοινωνίας για την ορθή διακονία της Κτίσης του Θεού και την εκπλήρωση του καθήκοντος όλων μας ως διαχειριστών και κηπουρών του επίγειου ποιήματός Του. Αναμένουμε από την Εκκλησία, ως και κατεξοχήν συμμετοχικού θεσμού να θυμίζει, ενθαρρύνει και δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την άσκηση των πιστών στην ορθή προσέγγιση του περιβάλλοντος. Ασφαλώς αυτό, σε μεγάλο βαθμό, διδάσκεται και με το παράδειγμα.

Η πρόσφατη απόφασή Σας να συστήσετε, απ' ό,τι καταλαβαίνω, Επιτροπή για την διαφύλαξη των πολιτισμικών στοιχείων της Εκκλησίας, μας χαροποιεί ιδιαίτερος. Ως προς την προσέγγιση και επέμβαση σε μεγίστης σπουδαιότητας εκκλησιαστικά μνημεία (όπου μεταξύ άλλων συχνά είμαστε μάρτυρες αντιπαραθέσεων μεταξύ εκκλησιαστικών παραγόντων και αρχαιολόγων) ίσως θα μπορούσε να προσθέσει λίγα λόγια το αγαπητό μας στέλεχος κ. Κώστας Σταματόπουλος.

Επιτρέψτε μου απλώς να υπενθυμίσω ότι οι επιλογές που αφορούν την μορφή, προγράμματα και πρακτικές ανάπτυξης των μεγάλων εκτάσεων γης που ανήκουν στην Εκκλησία και τα Καθιδρύματά της θα έχουν καθοριστικό ρόλο στην επιβίωση ή μη εκατοντάδων φυσικών οικοσυστημάτων, την διατήρηση ή μη τοπίων και του χαρακτήρα της χώρας και

σε τελική ανάλυση του χαρακτήρα του Ελληνικού λαού που δεν παύει να αποτελεί στην μεγάλη του πλειοψηφία Ποίμνιο της Εκκλησίας.

Με βάση τις σκέψεις αυτές, πιστεύουμε ως Ελληνική Εταιρεία, Μακαριώτατε, ότι υπό την σοφή καθοδήγησή Σας η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος ακολουθούσα επίσης το παράδειγμα της Μητρος Εκκλησίας, του σεπτού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως αλλά και πολ-

λών άλλων Χριστιανικών Εκκλησιών, θα μπορούσε να αποφασίσει και αποστείλει βαρυσήμαντη εγκύκλιο που να καλύπτει το σύνολο των θεμάτων επί των οποίων αναφέρθηκα.

Η Ε.Ε. είναι, προφανώς, έτοιμη προθύμως να συνεισφέρει για ενδεχομένως αριότερη τεκμηρίωση των σχετικών θέσεων και προτάσεων είναι δε και με το δραστήριο Παράρτημά της, της Θεσσαλονίκης καθώς και με τα υπέρ τα 1000 μέλη και φίλους της στην διάθεσή Σας καθώς και στην διάθεση των κατά τόπους εκκλησιαστικών αρχών και ζητά την ευλογία Σας για την συνέχιση και επιτυχία του έργου της."

Προσφώνηση του κ. Κώστα Σταματόπουλου

"Μακαριώτατε,

Εκ, μέρους του προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ελληνικής Εταιρείας, σας καλωσορίζω και εγώ με χαρά και συγκίνηση στην έδρα μας, επειδή γνωρίζω πώς η αποψινή επίσκεψή σας εδώ, δεν είναι

μια τυπική ανταπόκριση σε μια πρόσκληση ομάδος πολιτών που επί χρόνια αγωνίζονται για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των μνημείων του πολιτισμού της χώρας μας, μία συμβατική, δηλαδή, χειρονομία φιλοφρονήσεως, αλλά πως οφείλεται σε μία βαθιά συνειδητοποιημένη εκ μέρους σας έγνοια για την τύχη της Δημιουργίας του Θεού και τούτο επειδή αυτή είναι αργήτως συνδεδεμένη με την τύχη, ήτοι με την σωτηρία του ανθρώπου.

Επομένως, η αποψινή τιμητική για μας επίσκεψη, που υποδηλώνει, θαρρώ, την αναγνώριση εκ μέρους σας, του πολυετούς μας έργου, αποτελεί επίσης και την απαρχή μιας μακρόπνοης συνεργασίας ανάμεσα στους ανθρώπους που μοχθούν για την προστασία του περιβάλλοντος και την Αρχιεπισκοπή.

Ο Ντοστογιέφσκι έγραψε πως η ομορφιά θα σώσει τον κόσμο. Κι εννοούσε ο μέγας Ρώσος ομόδοξος συγγραφέας, πρωτίτως το κάλλος το αποτυπωμένο στην μορφή του σταυροθέντος και αναστάντος Χριστού και κατ' επέκτασιν στα πρόσωπα των αγίων Του. Περίπου σύγχρονος του Ντοστογιέφσκι, ο πρίγκιπ Σαλίνα, κεντρικός ήρωας του μυθιστορήματος του Λαμπεντούζα "Τατόπαρδος", δείχνοντας ποιους απαισιόδοξους για την εξέλιξη των ανθρωπίνων κοινωνιών συνταξιδιώτες του, τα βουνά και τα χωριά της Σικελίας, εδήλωνε πως όλα μπορεί να αλλάξουν σ' αυτόν τον κόσμο, εκτός από αυτά τα βουνά και αυτά τα χωριά, και πως, επομένως, ο άνθρωπος μπορεί πάντοτε να επιτρέψει σ' αυτά για να ξαναβρεί τον εαυτόν του.

Η εποχή μας έχει ήδη τραγικά διαψεύσει τα λόγια αυτά, που εκφράζουν τον άνθρωπο του 19^{ου} αιώνα. Εμείς, όχι μόνον δεν συμμεριζόμεθα αυτή την αισιοδοξία, αλλά έχουμε την πλήρη και οδυνηρότατη επίγνωση του ακριβώς αντιθέτου: η ρύπανση της ατμόσφαιρας και των υδάτων, η δηλητηρίαση του υπεδάφους και η οικτρή αισθητική παραμόρφωση τοπίων και οικισμών απ άκρου εις άκρον στον πλανήτη, έχει εγκλωβίσει τον άνθρωπο που την προκάλεσε σε έναν φαύλο κύκλο, από τον οποίον αδυνατεί να ξεφύγει, και όπου η περιοριζόμενη ρύπανση και ασχήμια επηρεάζει και ευτελίζει την ψυχή, η οποία με την σειρά της γεννά και πολλαπλασιάζει την ρύπανση και την ασχήμια. Και η καταναλωτική κοινωνία, με τους ρυθμούς και τις προτεραιότητές της, δίνει παγκοσμίως στην τάση αυτή διαστάσεις που θα τις χαρακτηρίζα ως αποκαλυπτικές. Μέσα σ' αυτό το ψυχοκτόνο πλαίσιο, ομολογώ πώς η δυνατότητα να στραφεί κανείς προς το κάλλος της μορφής του Θεανθρώπου, γίνεται όλο και πιο περιορισμένη, καθώς ο κόσμος μοιάζει αμετάκλητα παραδομένος στις δυνάμεις του θανάτου και της φθοράς. Πράγμα το οποίο, με άλλα λόγια, σημαίνει, πως η προσπάθεια ανατροπής της καταστάσεως αυτής είναι ή θα έπρεπε να είναι, στις ημέρες μας, ένα από τα κύρια μελήματα της Εκκλησίας, η οποία, κατά μίμωσιν, του ιδρυτού και Κυρίου της, αναλίσκετε "υπέρ της του κόσμου ζωής".

"Μακαριώτατε,

μετά από την σύντομη αυτή εισαγωγή, τολμώ να προσθέσω πως και η μέριμνα για την προστασία των κτιστών μνημείων του παρελθόντος –που μαρτυρούν το ήθος πιο αέριων ανθρώπων και λιγότερο, εν σχέση προς την δική μας, θρυμματισμένων κοινωνιών και πολιτισμών– πρέπει να απασχολήσει έντονα και την Εκκλησία. Ιδιαίτερα στον τόπο μας, από τον οποίο είτε απουσιάζουν οι Δάσκαλοι, οι "μετ' επιγνώσεως αληθείας" διδάσκοντες, είτε η φωνή τους δεν αγγίζει ευρύτερα στρώματα και δεν επηρεάζει την κοινωνία που πορεύεται τον δρόμο της. Ίσως να έχουμε φθάσει στην εποχή όπου, επειδή οι άνθρωποι, σχεδόν στο σύνολό τους, σιωπούν ή αδιαφορούν ή βρίσκονται βυθισμένοι στην απελπισία, "οι λίθοι κεκραξόνται", κι οι λίθοι αυτοί είναι, στην παρούσα θλιβερή συγκυρία, τα μνημεία της πολιτικής μας παράδοσης, από τα πιο επιφανή έως τα πιο ταπεινά, τα οποία η σημερινή πνευματική μας ένδεια τείνει να μεταμορφώσει σε "λίθους ζώντας", ικανούς να συμβάλλουν στην οικοδόμηση, στην ψυχή μας, του Οίκου του Θεού.

Θέλω, δηλαδή, να πω, πως η μέριμνα για τον πολιτιστικό και αρχιτεκτονικό πλούτο του παρελθόντος, που έτσι ειδικωμένη γίνεται πηγή ζωής και έμπνευσης και ελπίδας, είναι ασφαλώς φροντίδα και της Εκκλησίας. Από το πρώτο τοπικώς μέλος της που είσθε Σεις μακαριώτατε, έως τον τελευταίο πιστό. Γεγονός που σημαίνει πως η ελλαδική εκκλησία, ως μέρος του εθνικού κοινωνικού σώματος το οποίο νοσεί, πρέπει ίσως, πρώτη αυτή, να συνειδητοποιήσει το μέγεθος του προβλήματος και την επείγουσα ανάγκη θεραπείας του, όχι μόνον ως ο κύριος παρ' ημίν θεματοφύλακας της παράδοσεως, αλλά και για λόγους στοιχειώδους φιλανθρωπίας και ως υπόλογος για την τύχη της Δημιουργίας ενώπιον του Θεού. Κι' αυτήν την διαδικασία, τολμώ ταπεινά, Μακαριώτατε, να την παραλληλίσω, να την ταυτίσω σχεδόν, με την μετάνοια, υπό την θρησκευτική σημασία του όρου, γνωρίζοντας ότι πλείστα όσα ιστορικά θρησκευτικά μνημεία ανά την χώρα ταλαιπωρήθηκαν και ταλαιπωρούνται από τον κλήρο, εξ αιτίας της άγνοιας και της ελλείψεως σωστής καθοδήγησης των εκπροσώπων του.

Σ' αυτήν την πορεία, αν τους το επιτρέψουμε, τα μνημεία θα είναι οι φυσικοί μας σύμμαχοι. Η προσήλωση στην διατήρηση της μορφής τους, η πειθαρχία και η υπακοή στην διδαχή της μορφής τους η διδαχή του ήθους που αποπνέει η μορφή τους, η μελέτη και η αγάπη τους, μπορούν να μας οδηγήσουν, βήμα το βήμα, στην επανεύρεση και την ανασυγκρότηση της θρυμματισμένης μας ουσίας: στην προκειμένη περίπτωση της πνευματικής και εθνικής μας ιδιοπροσωπίας και ταυτότητας."

ΕΚΤΑΚΤΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" ΤΗΣ 6^{ης} ΜΑΡΤΙΟΥ 1999

Στις 6 Μαρτίου 1999, ημέρα Σάββατο και ώρα 3μμ, συνήλθε η "Εκτακτη Καταστατική Γενική Συνέλευση των μελών της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς στην αίθουσα "Μελίνα Μερκούρη" του Κέντρου Μελετών Ακροπόλεως, οδό Μακρυγιάννη 2-4, Αθήνα, με σκοπό την συζήτηση και έγκριση του σχεδίου τροποποίησης του Καταστατικού της. Το σχέδιο τροποποίησης του Καταστατικού συντάξε η Ειδική προς τούτο Επιτροπή Αναθεώρησης του Καταστατικού, η οποία συγκροτήθηκε με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 8^{ης} Οκτωβρίου 1997 και η οποία αποτελείται από τα μέλη του Σωματείου Θ. Βερέμη, Τ. Βουλγαράκη, Κ. Δεκαβάλλα, Β. Δωροβίνη, Π. Θεοχαρίδου, Κ. Καρρά, Β. Κονιόρδο, Ε. Μαρκεσίνη, Γ. Ποταμιάνο, Μ. Σκούλλο, Α. Συμεών και Α. Χατζοπούλου-Τζίκα.

Της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης προήδρευσε ο Πρόεδρος της Εταιρείας, Καθ. Μιχάλης Σκούλλος, συνεπικουρούμενος από τον κ. Κώστα Καρρά, εκ των βασικών στελεχών της Επιτροπής Αναθεώρησης του Καταστατικού.

Μετά την διαπίστωση της ύπαρξης απαρτίας σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 7 α του υπάρχοντος Καταστατικού και σύμφωνα με το άρθρο 99 του Αστικού Κώδικα, άρχισαν οι εργασίες της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης.

Ο Πρόεδρος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ κ. Μ. Σκούλλος καλωσόρισε τα μέλη και τόνισε ότι η σημερινή τους παρουσία, ιδιαίτερα και εκείνων που ήρθαν από διάφορα μέρη της Ελλάδας και από την Θεσσαλονίκη, επιβεβαιώνει το πραγματικό ενδιαφέρον τους για το έργο της εταιρείας, που έχει διανύσει ήδη 27 χρόνια ζωής.

Στη συνέχεια ο κ. Καρράς ανέλυσε εν συντομία την φιλοσοφία και τα βασικά δομικά στοιχεία που περιέχει το προτεινόμενο νέο Καταστατικό ως κατωτέρω:

"Για τα μέλη της Εισηγητικής Επιτροπής Καταστατικού είναι πάρα πολύ συγκινητικό ότι είναι τόσα μέλη της Ε.Ε. εδώ σήμερα, και θέλω να ευχαριστήσω εκ μέρους της Επιτροπής όλους σας που ήρθατε εδώ. Η Επιτροπή συναντήθηκε 15 φορές και όλοι δουλέψαμε πολλές ώρες για την Ε.Ε. και ελπίζω να βγάλαμε κάτι που θα ισχύει και θα δυναμώσει την εταιρεία για πολλά χρόνια στο μέλλον. Οι τρεις σκοποί μας ήτανε πρώτον να ανταπεξέλθουμε στο αίτημα για ευρύτερη συμμετοχή, δεύτερον αυτή η ευρύτερη συμ-

μετοχή να μην γίνει εις βάρος του συντονισμού και τρίτον, να διαχωρίσουμε την γενική χάραξη πολιτικής από την διαχείριση των πραγμάτων της Ε.Ε. και αυτό στη σειρά του από την εκτέλεση.

Έντεκα είναι οι δομικές αλλαγές που επιφέρει το νέο προτεινόμενο Καταστατικό.

Η πρώτη, που είναι ουσιαστικότερης σημασίας είναι ότι το Παράρτημα Θεσσαλονίκης, που έχει περίπου μεταξύ του 1/4 και 1/3 των μελών μας και το οποίο έχει πολύ αξιολογή δράση, θα έρθει στενά μέσα στους κόλπους της Ε.Ε. Για πρώτη φορά θα ψηφίζουν οι Θεσσαλονικείς για τα μέλη του Δ.Σ. και θα υπάρχουν Θεσσαλονικείς, πλην πάντα του ενός στο Δ.Σ.

Η δεύτερη είναι η διεύρυνση του Δ.Σ., που θα είναι πλέον όργανο αρμόδιο για την διαμόρφωση γενικής πολιτικής και γι' αυτό θα συναντιέται μόνο 3 φορές τον χρόνο, ώστε να μπορούν να είναι μέλη του άτομα που δεν έχουν χρόνο. Το πόσα μέλη θα έχει το αφήσαμε ενέλικτο, διότι η Ε.Ε. θα αυξάνει τα μέλη της και άρα θα πρέπει να έχει την ευελιξία να τα αυξάνει ανάλογα. Αυτή τη στιγμή μιλάμε για Δ.Σ. 18 ατόμων έναντι των 14 (7+ 7) που είναι σήμερα. Και αυτό θα σημαίνει ότι τρεις από τους επιπλέον θα είναι Θεσσαλονικείς. Σε περίπτωση που κάποια στιγμή τα Ειδικά Συμβούλια, από δύο που είναι σήμερα, αυξηθούν στα οκτώ, θα μπορούσαμε να φτάσουμε τα 28 μέλη. Επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα, αν δεν εκλεγούν φυσιολογικά πρόσωπα με την ειδικότητα του ταμιά και του υπευθύνου των ΜΜΕ, να εκλεγούν από τα μέλη και όχι από το Συμβούλιο.

Η τρίτη αλλαγή είναι μία Εκτελεστική Επιτροπή (επταμελής με τρία αναπληρωματικά μέλη), που θα είναι ένα όργανο διαμόρφωσης γενικής πολιτικής και θα συναντιέται συχνά.

Τέταρτη δομική αλλαγή είναι η κατάργηση της θέσεως του Γεν. Γραμματέα.

Πέμπτη δομική αλλαγή η δυνατότητα, όπως ήδη αναφέρθηκε, αν κρίνει το Δ.Σ. ότι μεταξύ των μελών του δεν έχει άνθρωπο με τις κατάλληλες γνώσεις για να είναι ταμιάς ή υπεύθυνος ΜΜΕ, να επιλέγεται από μέλη της εταιρείας.

Έκτη αλλαγή είναι η θεσμοθέτηση του αξιώματος των Αντιπροέδρων. Ο ένας θα είναι ο Πρόεδρος του Παραρτή-

ματος Θεσσαλονίκης.

Έβδομη δομική αλλαγή, η εισαγωγή τριετούς θητείας για τους αξιωματούχους, ώστε να έχουν τον χρόνο να προγραμματίσουν και να εκτελέσουν μια πολιτική. Παράλληλα, ο περιορισμός του αριθμού των συνεχών τριετών θητειών σε τρεις για όλους, πλην του Προέδρου, ο οποίος θα έχει δύο δικαιωματικά και άλλες δύο με όχι ιδιαίτερα δύσκολη διαδικασία τριετείς θητείες.

Όγδοη δομική αλλαγή είναι ότι δίδεται μεγαλύτερη έμφαση στα Ειδικά Συμβούλια, με τους Προέδρους τους να λαμβάνουν μέρος στο Δ.Σ. Έμφαση δίδεται και στη δημιουργία Τοπικών Επιτροπών.

Ένατη δομική αλλαγή. Προτείνεται αντί για ημερομηνία λήξεως του Καταστατικού, η δυνατότητα αλλαγής οποτεδήποτε και υποχρεωτική εξέταση προτάσεων τροποποίησης ανά δεκαετία.

Δέκατη αλλαγή. Διευκολύνεται πάρα πολύ η διαδικασία αλλαγών Κανονισμού. Πολλά πράγματα δεν μπαίνουν στον Κανονισμό, εάν το Δ.Σ. είναι ομόφωνο, μπορεί μόνο του να επιφέρει αλλαγές και αν δεν είναι σύμφωνο με απλή απόφαση πλειοψηφίας της Γ.Σ.

Ενδέκατη δομική αλλαγή και τελευταία, είναι κάποιες λεπτομέρειες για το πώς θα φεύγουν τα μέλη (πολλά μέλη δεν πληρώνουν συνδρομές)."

Ο κ. Σκούλλος ευχαρίστησε για άλλη μία φορά τον κ. Καρό και όλα τα μέλη της Επιτροπής Αναθεώρησης του Καταστατικού.

Στη συνέχεια άρχισε η συζήτηση της τροποποίησης κατ'άρθρο με βάση το σχέδιο τροποποίησης της Επιτροπής Αναθεώρησης του Καταστατικού και τις προτάσεις των μελών μας Κώστα Τζαμουζάκη και Μάρκου Φόρου.

Μετά το πέρας της συζήτησης και της ψήφισης των άρθρων του Καταστατικού ακολούθησε ψηφοφορία για το σύνολο της αναθεώρησης του καταστατικού. Η τροποποίηση του Καταστατικού ψηφίστηκε ομόφωνα από τα παρόντα μέλη (α. Α. Κ και α. 7, α του ισχύοντος Καταστατικού).

Κατόπιν αυτού, ο Πρόεδρος της Έκτακτης Καταστατικής Γενικής Συνέλευσης Καθ. Μιχάλης Σκούλλος και περί ώρα 9 μμ. κήρυξε το πέρας της Συνέλευσης.

Το κείμενο του νέου Καταστατικού της Ε.Ε. που θα τεθεί σε ισχύ από το έτος 2000 θα δημοσιευθεί πλήρες σε επόμενο τεύχος του ενημερωτικού δελτίου.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΚΟ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

Στις 26.5.99 πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου η προγραμματισμένη αρχικά για τον Μάρτιο, συνάντηση του Πρωθυπουργού κ. Κώστα Σημίτη με Προέδρους των μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Την Ε.Ε. εκπροσώπησε ο Πρόεδρος της Καθηγ. Μ. Σκούλλος.

Στην συνάντηση στην οποία παραβρέθηκαν από πλευράς πολιτείας επίσης ο Υπουργός παρά το Πρωθυπουργό κος Πασχαλίδης, καθώς και ο Νομικός του Σύμβουλος καθηγητής κ. Παπαδημητρίου, είχαν κληθεί κυρίως οργανώσεις παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας και δικαιωμάτων των πολιτών. Από περιβαλλοντικές οργανώσεις εκτός από την Ε.Ε. είχε κληθεί και το WWF-Ελλάς.

Ο Πρόεδρος της Ε.Ε. ανοίγοντας την δημόσια συζήτηση με το Πρωθυπουργό τοποθέτησε τα εξής σημεία:

1. Την ικανοποίηση της Ε.Ε. για την πρόσκληση και ιδιαίτερα αν αυτή αποτελεί απαραίτητο γόνιμο διαλόγου της πολιτείας με τις ΜΚΟ.
2. Την ανάγκη ενίσχυσης με θεσμικά και οικονομικά μέ-

τρα του ρόλου των ΜΚΟ. Συγκεκριμένα ζήτησε:

- Την κύρωση από την Ελλάδα της Συνθήκης του Aarhus για την πρόσβαση των πολιτών στην Περιβαλλοντική Πληροφόρηση.
- Την ενίσχυση των συμμετοχικών διαδικασιών σε λήψη αποφάσεων για περιβαλλοντικά σημαντικά θέματα όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες κλπ.
- Την ίδρυση Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής Αειφόρου Ανάπτυξης κατά τις προβλέψεις του Ρίο και
- Την ίδρυση αντίστοιχης Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος
- Την απαλλαγή όλων των δωρεών και χορηγιών προς τις ΜΚΟ από φόρους
- Την τακτική ενίσχυση των προγραμμάτων τους

Οι περισσότερες από τις παρεμβάσεις που ακολούθησαν αναφέρθηκαν στα ίδια σημεία και σε μερικά ακόμη όπως την ανάγκη στήριξης των προσπάθειών των ΜΚΟ στο ε-

ξωτερικό, τις αναγκαίες διευκολύνσεις και παροχή ασφάλειας ή εγγυήσεων για το έργο των ΜΚΟ στην Γιουγκοσλαβία κλπ.

Ο πρωθυπουργός διαβεβαίωσε για την συνειδητοποίηση από την Πολιτεία της αξίας των ΜΚΟ και του έργου τους, έστω και όταν υπάρχουν φορείς που το έργο αυτό είναι κερητικό ή αντίθετο προς την κρατούσα κυβερνητική άποψη, και ανήγγειλε ότι θα υπάρξει σειρά μέτρων για την ενίσχυσή τους.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

στο ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Για τους σκοπούς της Ελληνικής Εταιρείας, όσοι ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν με αντικείμενα και έργα Ελληνικής τέχνης (ζωγραφικής, γλυπτικής, χαρτες, βιβλία, memorabilia ελληνικού θεάτρου και κινηματογράφου, έργα λαϊκής τέχνης, ενδυμασίες, κεντήματα, χαλιά, κιλίμια), παρακαλούμε όπως επικοινωνήσουν στα τηλέφωνα 01 - 3246900 και 01 - 3225245.

Διοργάνωση:

CHRISTIE'S Hellas Ltd.

Κέντγμα
Σκύρος, π. 1700

5 ΙΟΥΝΙΟΥ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Την 5^η Ιουνίου, παγκόσμια ημέρα αφιερωμένη στην προστασία του περιβάλλοντος ο ΟΗΕ με την έκκληση “να σώσουμε τη γη που είναι το μέλλον μας”, τονίζει την αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης όλων μας στην κοινή προσπάθεια προστασίας του πλανήτη.

Για τον εορτασμό της ημέρας αυτής το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων οργάνωσε τριήμερο εκδηλώσεων στο οποίο κλήθηκαν να συμμετάσχουν και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις.

Ο εορτασμός ξεκίνησε με την διοργάνωση ημερίδας με θέμα “Προστατευόμενες περιοχές: Δίκτυο Natura 2000”, στη Βίλα Καζούλη, ένα ιστορικό διατηρητέο μνημείο το οποίο απέκτησε και αναστήλωσε πρόσφατα το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Στην διάρκεια της Ημερίδας αυτής παρουσιάστηκαν οι περιοχές του Δικτύου και έγιναν εισηγήσεις τόσο από εκπροσώπους του ΥΠΕΧΩΔΕ όσο και από επισημόνους έλληνες και ξένους αλλά και από εκπροσώπους περιβαλλοντικών οργανώσεων. Στους συμμετέχοντες μοι-

ράστηκε πλούσιο ενημερωτικό υλικό και ένα CD-ROM του ΥΠΕΧΩΔΕ για τα Ελληνικά Θαλάσσια Οικοσυστήματα. Την Ε.Ε. εκπροσώπησε η κα Μπ. Μαντζάρα.

Τις εργασίες της Ημερίδας συντόνισε ο Γενικός Γραμματέας ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Ηλίας Μπεριάτος ενώ στο Προεδρείο συμμετείχαν ο κ. Γ. Βουρνάς Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και η κα Ε. Μπασουνέα, Προ-

ϊσταμένη Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού.

Ο εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος ολοκληρώθηκε με τριήμερο εκδηλώσεων στο άλσος Συγγρού στο Μαρούσι με σκοπό την ενημέρωση των πολιτών και την ουσιαστική συμμετοχή τους στη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών διαβίωσης. Η Ελληνική Εταιρεία συμμετείχε στις εκδηλώσεις με το στήσιμο ενημερωτικού περιπτέρου στο άλσος Συγγρού σε χώρο που είχε διαμορφωθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ για τις περιβαλλοντικές οργανώσεις και μοίρασε ενημερωτικό υλικό. Το περίπτερο επιμελήθηκαν η κα Βάσω Λυμπερίδη και η δις Ζωή Κουμπούλη.

Δίγα Δόγια για το Δίκτυο NATURA 2000

Τα δύο βασικά υφιστάμενα κοινοτικά μέσα για τη διατήρηση της φύσης είναι η οδηγία για την προστασία των άγριων πτηνών (η **“οδηγία για τα πτηνά”**) και μια δεύτερη οδηγία για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, των άγριων ζώων και φυτών (η **“οδηγία για τους οικοτόπους”**). Κοινός στόχος των δύο αυτών οδηγιών είναι η διατήρηση ενός σημαντικού μέρους της πολυτιμότερης βιοποικιλότητας της Ευρώπης. Αυτό θα επιτευχθεί με την εγκαθίδρυση ενός συνεκτικού οικολογικού δικτύου φυσικών περιοχών σε όλη την έκταση της ΕΕ –γνωστό ως **Natura 2000**– σύμφωνα με τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα που προβλέπονται στην οδηγία για τους οικοτόπους.

Το δίκτυο Natura 2000 θα συγκροτείται από **περιοχές ειδικής προστασίας** για τη διατήρηση ειδών πτηνών που παρατίθενται στην οδηγία για τα πτηνά καθώς επίσης και αποδημητικών πτηνών, και **ειδικές περιοχές διατήρησης** για τη διατήρηση των τύπων ενδιαιτημάτων, ζωικών και φυτικών ειδών που παρατίθενται στην οδηγία για τους οικοτόπους.

Την ευθύνη για την πρόταση τοποθεσιών στα πλαίσια του Natura 2000 έχουν κατά πρώτο και κύριο λόγο τα κράτη μέλη. Η οδηγία για τους οικοτόπους ορίζει τρία στάδια για τη δημιουργία του δικτύου Natura 2000:

1. κάθε κράτος μέλος προτείνει κατάλογο τοποθεσιών για το έδαφός του,
2. με βάση τους εθνικούς καταλόγους, η επιτροπή επιλέγει και καταρτίζει, σε συμφωνία με κάθε κράτος μέλος, έναν ευρωπαϊκό κατάλογο τοποθεσιών κοινοτικής σημασίας,
3. στη συνέχεια, εναπόκειται στα κράτη μέλη να τις χαρακτηρίσουν ως ειδικές περιοχές διατήρησης μέχρι το έτος 2004.

Όσον αφορά τις τοποθεσίες που χαρακτηρίζονται για την προστασία πτηνών, η διαδικασία έχει μόνο ένα στάδιο. Τα κράτη μέλη χαρακτηρίζουν απευθείας τοποθεσίες ως περιοχές ειδικής προστασίας στα πλαίσια του Natura 2000.

Σκοπός του δικτύου Natura 2000 είναι η διατήρηση ή αποκατάσταση των οικοτόπων και ειδών που περιλαμβάνονται

στις αντίστοιχες οδηγίες, σε ένα ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης στη φυσική τους εμβέλεια. ο χαρακτηρισμός μιας τοποθεσίας ως κοινοτικής σημασίας δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οι εν εξελίξει δραστηριότητες στην τοποθεσία πρέπει να αλλάξουν ή να σταματήσουν. Πράγματι, πολλές φυσικές περιοχές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από ορισμένες ανθρώπινες δραστηριότητες για την επιβίωσή τους (π.χ. γεωργία). Το γεγονός αυτό αντικατοπτρίζεται επίσης και στην οδηγία για τους οικοτόπους. Η επιλογή των μηχανισμών που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη διαχείριση μιας τοποθεσίας εναπόκειται στα κράτη μέλη.

Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις όπου ορισμένες δραστηριότητες πρέπει να περιοριστούν ή να σταματήσουν επειδή αποτελούν σοβαρή απειλή για τα είδη ή τύπους οικοτόπων για τα οποία προτείνεται το Natura 2000. Το θέμα αυτό απαιτείται να αντιμετωπιστεί περίπτωση προς περίπτωση. Αν και δεν αποτελεί υποχρέωση, τα σχέδια διαχείρισης αναγνωρίζονται στην οδηγία για τους οικοτόπους ως ένα χρήσιμο εργαλείο για τον προσδιορισμό των αναγκών με στόχο τη διατήρηση ή αποκατάσταση μιας τοποθεσίας σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης. Τα εξειδικευμένα κατά τοποθεσία σχέδια αποτελούν έναν θαυμάσιο φορέα διαβουλεύσεων με ομάδες τοπικών ενδιαφερόντων σε πνεύμα συνεργασίας και συνδιαχείρισης.

Αν και η οδηγία για τους οικοτόπους δεν εμποδίζει κατ' ανάγκη την ανάληψη τυχόν νέων δραστηριοτήτων σε μια τοποθεσία του Natura 2000, στο άρθρο 6 αυτής προβλέπεται ότι νέα σχέδια ή προγράμματα που είναι πιθανόν να έχουν σημαντικές επιδράσεις θα υποβάλλονται σε κατάλληλη αξιολόγηση επιπτώσεων πριν εφαρμοστούν.

Προβλέπεται ότι πάνω από το 10% του εδάφους της ΕΕ θα χαρακτηριστεί από τα κράτη μέλη προκειμένου να ενταχθεί στο Natura 2000.

Η κατάσταση στην Ελλάδα

Ως γνωστόν η Ελλάδα διαθέτει έναν αξιόλογο αριθμό 400 περίπου υγροτόπων. Δέκα από τους υγροτόπους αυτούς έχουν χαρακτηριστεί ως υγρότοποι διεθνούς σημασίας σύμφωνα με τη Σύμβαση Ραμσάρ.

Σύμφωνα με την Οδηγία για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, της άγριας πανίδας και της αυτοφυούς χλωρίδας μέσα από την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000, η Ελλάδα προχώρησε στην κατάρτιση ενός καταλόγου 264 προτεινόμενων προστατευόμενων περιοχών. Σε 125 από αυτές τις περιοχές απαντούν τύποι υγροτοπικών οικοτόπων που καλύπτουν επιφάνεια περίπου 224,000 εκταρίων. Οι περιοχές αυτές περιλαμβάνουν έναν ή περισσότερους υγρότοπους καθώς και τις λεκάνες απορροής τους.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Νέα Διοικούσα Επιτροπή

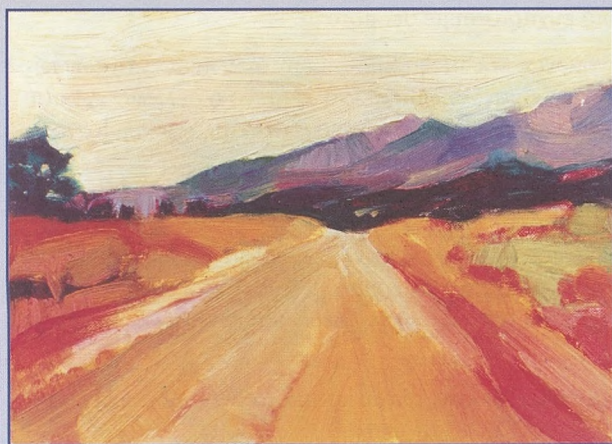
Μετά τις αρχαιρεσίες της 29^{ης} Μαρτίου και την παραίτηση της κας Ε. Μαρκεσίνη, η νέα Διοικούσα Επιτροπή του Παραρτήματος Θεσσαλονίκης της Ε.Ε. ορίστηκε ως εξής:

Πρόεδρος:	Βασίλειος Κονιόρδος
Αντιπρόεδρος:	Αντωνία Βουλγαράκη
Γραμματέας:	Απόστολος Καρούλιας
Μέλη:	Καλλιόπη Θεοχαρίδου Αικατερίνη Τσιάνα

Η Διοικούσα Επιτροπή όρισε οικονομικό διαχειριστή την εκ των αναπληρωματικών μελών κα Ελισάβετ Αρβανιτάκη.

Έκθεση Ζωγραφικής της κας Έλλης Μπαχαροπούλου

“Με ιδιαίτερη χαρά εγκαινιάσαμε την 26^η.4.1999 στο χώρο μας, την έκθεση ζωγραφικής της κας Έλλης Μπαχαροπούλου, που είναι από τα νεαρά μέλη του Παραρτήματος Θεσσαλονίκης. Η Έλλη αποφοίτησε το 1990 από τη Σχολή Καλών Τεχνών Θεσσαλονίκης, όπου είχε για δάσκαλο, με-
ταξύ άλλων, τον Βαγγέλη Δημητρέα. Σήμερα διδάσκει στην

Έλλη Μπαχαροπούλου

λάδι, 23x17

Μέση Εκπαίδευση.

Η τροφοδότηση της Τέχνης από τη Φύση δείχνει για άλλη μια φορά την βαθιά σχέση του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον. “Οι πίνακες της Έλλης, μικρών διαστάσεων, είναι κατά κάποιον τρόπο ενδογενείς τοπιογραφίες, ουσιαστικά ζωγραφικά μοτίβα, σαν μακρινοί απόηχοι πραγμάτων ιδωμένων, στα οποία τα στοιχεία της φύσεως – χωράφια, πλαγιές, χλόη, δένδρα, βράχια και άλλα – περισσότερο ή λιγότερο χαρακτηρισμένα, λειτουργούν ως χρωματικοί φορείς σε αρμονικές συνθέσεις Τα χρώματα είναι μεστά χωρίς να είναι κραυγαλέα και παραπέμπουν κυρίως στα βασικά στοιχεία του φυσικού κόσμου όπως το χώμα και η βλάστηση ... Υπάρχει σε μερικούς από τους πίνακες μια τάση για μεγαλύτερη αφαίρεση Δημιουργούνται έτσι τοπία απογυμνωμένα από κάθε λεπτομέρεια που θα μπορούσαν να συγγενέψουν με αφηρημένες συνθέσεις αν έλειπε η συνεχής έστω και κρυφή ενίοτε αναφορά τους σε κάτι χθόνιο που τα διαπνέει ...” (αποσπάσματα από το σημείωμα του Καρόλου Τσίζεκ στο έντυπο της έκθεσης). Η πάλη της καλλιτέχνης με τη θεματογραφία και τα υλικά της είναι εμφανής και συγκινητική στους πίνακές της. Αυτό τους δίνει δύναμη και τα καθιστά αξιόλογα έργα ενώ η ομορφιά τους είναι δοσμένη”.

Κ. Τέη

Από την δράση της ομάδας Προστασίας του Φυσικού Περιβάλλοντος.

Υπεύθυνη κα Κατερίνα Τσιάνα.

Μέλη της ομάδας συναντήθηκαν στις 12 Μαΐου 1999 με τον Αντιδήμαρχο καθαριότητας της Θεσσαλονίκης και τον κ. Β. Δημητρίου και του μετέφεραν την αγωνία και διαμαρτυρία των πολιτών για την καθαριότητα της Πόλης. Σε επιστολή που απευθύνετο στον κ. Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο ζητήθηκε και η ολοκλήρωση και συστηματικοποίηση της ανακύκλωσης χαρτιού, γυαλιού, αλουμινίου και πλαστικού, ενέργεια που θα συμβάλει πολύ στη μείωση του τεράστιου όγκου σκουπιδιών και έτσι στην ταχύτερη βελτίωση της όψης της Θεσσαλονίκης ώστε να αποκτήσει το Ευρωπαϊκό της πρόσωπο, όπως αξίζει σε

μία πόλη που προηγείται σαφώς στον Βαλκανικό χώρο.

Ο κ. Αντιδήμαρχος εξέθεσε το πρόγραμμα του νεοεκλεγέντος Δημοτικού Συμβουλίου που είναι ικανοποιητικός διπλασιασμός ως το τέλος του έτους των απορριμματοφόρων, αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού (οδοκαθαριστές) κατά 92 άτομα και ψήφιση ενός κανονισμού καθαριότητας που προβλέπει πρόστιμα για τους παραβάτες.

Η ομάδα δεσμεύτηκε να βοηθήσει σ' αυτή τη προσπάθεια σαν μη κυβερνητικός οργανισμός με τις γνώσεις και τη δράση (π.χ. εκστρατείες, ενημέρωσης, σύνταξη εντύπου πληροφοριακού κλπ.)

Εκτιμώντας ότι η σπατάλη φυσικών ενεργειακών πηγών προκαλεί το μεγαλύτερο οικολογικό πρόβλημα που είναι το φαινόμενο του θερμοκηπίου η ομάδα προγραμματίζει για τον επόμενο χρόνο εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού και των φορέων με θέμα την εξοικονόμηση ενέργειας. Η εκστρατεία αυτή θα περιλαμβάνει έντυπο υλικό, ομιλίες περιβαλλοντική εκπαίδευσης κλπ.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ Ε.Ε. ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ HELEC0 '99

Το θέμα Ενέργεια και Περιβάλλον, παρουσιάστηκε στην Έκθεση “Heleco’ 99”, που έγινε φέτος στη Θεσσαλονίκη και στην οποία η Ε.Ε. πήρε μέρος.

Στον χώρο που μας παραχωρήθηκε εκτέθηκε με ειδικά ταμπλό το έργο της Ε.Ε. της Αθήνα και του Παραρτήματος Θεσσαλονίκης το δε ενεργειακό πρόβλημα παρουσιάστηκε σχηματικά σε τύπο αφίσας που φιλοτέχνησε το μέλος κ. Άγγελος Καρούλης τον οποίο ευχαριστούμε θερμότατα.

Για την επεξήγηση με περισσότερες λεπτομέρειες των φαινομένων του θερμοκηπίου των συνεπειών και των λύσεων (εξοικονόμηση, εναλλακτικές μορφές ενέργειας) συντάχθηκε και τυπώθηκε ένα κείμενο 6 σελίδων Α4 που διανεμήθηκε στους ενδιαφερόμενους στον χώρο της έκθεσης. Για την σύνταξη αυτών εργάστηκαν τα μέλη: Κατερίνα Τσιάνα Υπεύθυνη ομάδας, Χαρίκλεια Πίγγου, Γιαντζίδου και Χρήστος Νίτσος.

Στο στήσιμο των εκθεμάτων πήραν μέρος και η κ. Αναστασία Παπαδοπούλου και Άγγελος Μήτσας.

Η έκθεση διήρκεσε τέσσερις ημέρες από 3-6 Ιουνίου. Το ωράριο λειτουργίας ήταν 7 ώρες ημερησίως που καλύφθηκαν από τα μέλη της ομάδας τα οποία παρουσίασαν στους επισκέπτες το έργο της Ε.Ε. Εκτός από το κοινό ενδιαφέρθηκαν και πολλοί φορείς, (Δήμοι, Τ.Ε.Ε.,) για συνεργασία, ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών, περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Για την ημέρα περιβάλλοντος (5 Ιουνίου 1999) η ομάδα έστειλε δελτίο τύπου το οποίο διένειμε στους επισκέπτες, και δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα “Μακεδονία”.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η Ελληνική Εταιρεία, όπως είναι σε όλους ευρύτατα γνωστό ενδιαφέρεται ζωηρά για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και προσπαθεί στα πλαίσια των δυνατοτήτων της να ενισχύει τον θεσμό της. Στα πλαίσια αυτά αποφασίσε να υποστηρίξει συστηματικά την δημιουργία και λειτουργία δικτύων για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στην Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ξεκίνησε και λειτουργεί με την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας το Δίκτυο με τίτλο “Το Σποράκι Πηγή Ζωής” με στόχο την κατανόηση σε βάθος του κύκλου της ζωής και της αξίας της βιοποικιλότητας, οι στόχοι και οι προοπτικές του οποίου παρουσιάζονται στη συνέχεια.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η επίτευξη της αειφορίας δεν εξαρτάται μόνο από την διαθεσιμότητα ενεργειακών πόρων αλλά επίσης και καθοριστικά από την διαθεσιμότητα και την ακμαία κατάσταση της βιοποικιλότητας και ουσιαστικά την προστασία και τη διατήρηση των γενετικών πόρων του πλανήτη (και βέβαια της χώρας μας). Οι πόροι αυτοί αναμένεται να δώσουν μέσα στα επόμενα χρόνια σωτήριες λύσεις σε μια σειρά ιατρικών - φαρμακευτικών προβλημάτων και ασθενειών, καθώς και διατροφικών προβλημάτων που ταλανίζουν σήμερα εκατομμύρια ή δισεκατομμύρια ανθρώπων σε όλη τη Γη. Πέραν της χρηστικής σημασίας αναδεικνύεται μέσω της βιοποικιλότητας το ηθικό αίτημα της αξίας της ζωής αυτής καθεαυτής.

Η ευαισθησία και η εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία είναι μια διαδικασία που πρέπει να παρέχεται δια βίου και να αρχίζει από την πρώιμη παιδική ηλικία. Τα τελευταία χρόνια, καθώς η πείρα των εκπαιδευτικών που ασχολούνται με τα προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης μεγαλώνει, γίνεται περισσότερο σαφές ότι η περιβαλλοντική εκπαίδευση μπορεί να παρέχεται με αποτελεσματικότερο τρόπο όταν η μαθητική ομάδα αποτελεί μέλος ενός ευρύτερου συνόλου, ενός συνόλου που μελετά - επεξεργάζεται το ίδιο θέμα και γνωστοποιεί τα ευρήματά του μεταξύ των μελών του. Μιλάμε για τη δικτυακή δομή των προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και για τα θεματικά δίκτυα (όπως SEMEP, Οικολογικά Σχολεία, “Το Ποτάμι” κά), τα οποία φαίνεται ότι προσφέρουν περισσότερα από ότι ένα πρόγραμμα Π.Ε. που πραγματοποιείται αυτόνομα σε ένα μόνο σχολείο.

Είναι γνωστό ότι τα δίκτυα παρουσιάζουν τα παρακάτω πλεονεκτήματα για τους συμμετέχοντες σε αυτά:

1. Δίνεται η δυνατότητα ανταλλαγής των στοιχείων που έχει συλλέξει ένα μέλος του δικτύου και άμεσης χρησιμοποίησης των στοιχείων αυτών από όλα τα άλλα μέλη του δικτύου.
2. Δίνεται στους μαθητές η αίσθηση ότι ανήκουν σε ένα ευρύτερο σύνολο, σε μια ομάδα σημαντική και διαφορετική από τις άλλες, κι έτσι ικανοποιείται η ψυχολογική ανάγκη τους να διακρίνονται και να μετέχουν σε “σύνολα” με συγκεκριμένα ενδιαφέροντα.
3. Η ταυτόχρονη πραγματοποίηση ενός περιβαλλοντικού προγράμματος από πολλά σχολεία, πολλούς δασκάλους και μαθητές, βελτιώνει διαρκώς το πρόγραμμα. Έτσι συμπληρώνονται κενά και αδυναμίες και πολύ σύντομα, αφού μάλιστα αξιολογηθεί το πρόγραμμα στην πράξη, αποτελεί ένα έγκυρο εργαλείο παροχής αξιόπιστης και αποτελεσματικής περιβαλλοντικής αγωγής, που θα μπορούσε να χρησιμοποιείται για πολλά χρόνια.
4. Διευκολύνει τους εκπαιδευτικούς που συντονίζουν τα προγράμματα Π.Ε. στο να αξιοποιούν εμπειρίες άλλων εκπαιδευτικών και να αποφεύγουν επαναλήψεις, αδυναμίες και λάθη.
5. Δίνει τη δυνατότητα επικοινωνίας μεταξύ σχολείων που βρίσκονται σε μεγάλη απόσταση, επιτρέποντας στους μαθητές να γνωρίσουν καλύτερα την χώρα, καθώς και τις κατά τόπους συνήθειες, ήθη και άλλα πολιτιστικά στοιχεία.

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ Π.Ε. “ΤΟ ΣΠΟΡΑΚΙ, ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ”

Το Δίκτυο Π.Ε. “Το Σποράκι, Πηγή Ζωής”, δημιουργήθηκε προκειμένου να εξυπηρετήσει τους παρακάτω σκοπούς και στόχους:

Α. ΣΚΟΠΟΙ

1. Παροχή περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και αγωγής στους μαθητές του Δημοτικού σχολείου.
2. Προστασία των ενδημικών ειδών της Ελληνικής χλωρίδας.
3. Προστασία της βιοποικιλότητας.
4. Προστασία των εδαφών από τη διάβρωση μέσω της αναδάσωσης και αναθάμνωσης.
5. Ανάδειξη της ανάγκης ορθολογικής και αειφορικής χρήσης και διαχείρισης του νερού.
6. Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των μαθητών, σύμφωνα με τους στόχους της Π.Ε. όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί στις μεγάλες διακυβερνητικές διασκέψεις (Στοκχόλμη, Βελιγράδι, Τιφλίδα, Μόσχα, Ρίο και Θεσσαλονίκη).

Β. ΣΤΟΧΟΙ

Ι. ΓΝΩΣΕΙΣ

1. Παροχή στους μαθητές των κατάλληλων και επαρκών γνώσεων για να εκτιμήσουν το περιβάλλον και τα προβλήματά του.
2. Παροχή στους μαθητές των απαραίτητων γνώσεων σχετικά με το ρόλο και τη θέση των σπόρων και των φυτών στο οικοσύστημα.
3. Τη χρήση του περιβάλλοντος και ειδικότερα των σπόρων ως πηγής γνώσεων.

ΙΙ. ΑΞΙΕΣ-ΣΤΑΣΕΙΣ

1. Να εμφυσήσει στους μαθητές την αξία της προστασίας του περιβάλλοντος.
2. Του σεβασμού της ζωής συνολικά και όχι μόνον της ανθρώπινης ζωής.
3. Της αναγνώρισης της αισθητικής και συναισθηματικής αξίας της φύσης.

4. Της αξίας της προσωπικής συμμετοχής σε ευγενείς αγώνες όπως αυτός της προστασίας του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής και αισθητικής κληρονομιάς.

ΙΙΙ. ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Να δώσει τη δυνατότητα στους μαθητές να αποκτήσουν ικανότητες και δεξιότητες για:

1. Το χειρισμό εργαλείων και οργάνων.
2. Τη φύτευση και παρακολούθηση της ανάπτυξης φυτών από σπόρους.
3. Την καταγραφή σειράς παρατηρήσεων σχετικά με την πορεία της ανάπτυξης ενός φυτού από τη βλάστηση του σπόρου και μετά.
4. Την ομαδική και ατομική εργασία.
5. Την δημιουργία μικρών κήπων και την διατήρησή τους σε καλή κατάσταση.
6. Την σύνταξη εκθέσεων, περιγραφών και αναφορών σχετικά με γεγονότα ή παρατηρήσεις.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Το Δίκτυο συντονίζεται από Επιτροπή στην οποία μετέχουν οι συγγραφείς του παιδαγωγικού υλικού, οι εκπρόσωποι της “Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς” και οι εκπρόσωποι του ΥΠΕΠΘ και ονομάζεται εφ’ εξής “Συντονιστική Επιτροπή”. Για την επικοινωνία των μελών, σχολείων και δασκάλων, εκδίδεται τριμηνιαίο Ενημερωτικό Δελτίο.

Στιγμιότυπα από το εισαγωγικό Σεμινάριο του Δικτύου

Το Δίκτυο στηρίζει επιστημονικά και παιδαγωγικά μια επιτροπή που ονομάζεται "Παιδαγωγική Επιτροπή" και αποτελείται από:

- Εκπρόσωπο της Δ/σης Πρωτοβάθμιας του ΥΠΕΠΘ
- Εκπρόσωπους της Ελληνικής Εταιρείας
- Εκπρόσωπο του Υπουργείου Γεωργίας
- Τον Εθνικό Συντονιστή του Δικτύου

ντονιστή του Δικτύου

- Εκπρόσωπο της ΠΕΕΚΠΕ
- Εκπρόσωπο του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου
- Εκπρόσωπο του Γεωργικού Πανεπιστημίου
- Εκπρόσωπο του MAB/UNESCO
- Εκπρόσωπο από τους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν στο Δίκτυο

Κόμβοι του Δικτύου είναι οι κατά Νομαρχία Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, οι οποίοι ταυτόχρονα συνεργάζονται, παρακολουθούν, και βοηθούν τα σχολεία - μέλη του δικτύου κατά την υλοποίηση των σχετικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων. Οι κατά Νομαρχία Υπεύθυνοι είναι λοιπόν οι τοπικοί συντονιστές του δικτύου.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Το δίκτυο θα αναπτυχθεί σε τρεις φάσεις. Η Πρώτη φάση ξεκίνησε τη σχολική χρονιά 1998-99 με δεκαπέντε Δημοτικά Σχολεία και δύο Νηπιαγωγεία που καλύπτουν γεωγραφικά ένα μεγάλο τμήμα της ελληνικής επικράτειας. Στα σχολεία αυτά στάλθηκε αυθεντικό και πρωτότυπο παιδαγωγικό-εκπαιδευτικό υλικό, με βάση το οποίο οι δάσκαλοι-συντονιστές καθοδηγούν τις μαθητικές ομάδες στην πραγματοποίηση του σχετικού προγράμματος. Οι δάσκαλοι αξιοποιούν το παιδαγωγικό υλικό και στέλνουν τις παρατηρήσεις τους στους συγγραφείς για τις περαιτέρω βελτιώσεις. Η πρώτη εφαρμογή του προγράμματος ήταν πιλοτική και διήρκεσε περίπου τρεις μήνες.

Η Δεύτερη φάση περιλαμβάνει την εφαρμογή στο Δημοτικό και στο Νηπιαγωγείο για μια ολόκληρη χρονιά και σε όλες τις διοικητικές περιφέρειες της χώρας. Τα αποτελέσματα αυτής της εφαρμογής θα αποτελέσουν τη βάση για την τελική διαμόρφωση του δικτύου και του προγράμματος.

Στην Τρίτη φάση ανάπτυξης του δικτύου δίνεται η δυνατότητα να συμμετάσχουν στο δίκτυο όσα σχολεία επιθυμούν, από όλη τη χώρα.

Το υλικό (Σάκος και Ντοσιέ Δραστηριοτήτων) που παραδίδεται δωρεάν στα σχολεία - μέλη, αποτελεί περιουσία της Ελληνικής Εταιρείας και επιστρέφεται σ' αυτήν (πλην των αναλωσίμων) ταυτόχρονα με την αποχώρηση του σχολείου από το Δίκτυο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΣΑΚΟΥ

1. Ένας σάκος για τη μεταφορά υλικών και εργαλείων
2. Μια σειρά 40 έγχρωμων διαφανειών (slides) με ενημερωτικό κείμενο
3. Πτυσσόμενο ραβδί
4. Πτυσσόμενο σκαλιστήριο
5. Αρνητικά φιλμ
6. Θετικά φιλμ
7. Πλαστικά γάντια (ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών)
8. Δερμάτινα γάντια (ένα ζεύγος)
9. Μεγεθυντικό φακό
10. Καπέλα με λογότυπο του δικτύου (ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών)
11. Φωτογραφική μηχανή (μια)
12. Βιούερ (Viewer) (ένα)
13. Διάφορα είδη σπόρων
14. Φυλλάδιο οδηγιών για τη φύτευση των σπόρων
15. Το βιβλίο "Ένα δένδρο μεγαλώνει μαζί μου", έκδοση ΥΠΕΧΩΔΕ
16. Το φυλλάδιο "Ο καλός περιβαλλοντικό πολίτης"
17. Το φυλλάδιο "Βιολογική γεωργία"
18. Τη Σύμβαση για την Αποφυγή της Απερήμωσης (ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Το Σαββατοκύριακο 24 και 25 Απριλίου πραγματοποιήθηκε στο φιλόξενο χώρο της Ελληνικής Εταιρείας το πρώτο εισαγωγικό επιμορφωτικό σεμινάριο του δικτύου.

Τις εργασίες άνοιξε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας καθηγητής Μιχαήλ Σκούλλος παρουσιάζοντας τους στόχους και τις επιδιώξεις του δικτύου. Παραβρέθηκαν και χαιρέτησαν ο Δήμαρχος Παπάγου και η Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ κα Φρόσω Φλέγγα. Παρουσίασαν εισηγήσεις και συντόνισαν παιδαγωγικές δραστηριότητες οι συγγραφείς των παιδαγωγικών δραστηριοτήτων Θοδωρής Παπαπαύλου, Δημήτρης Καλαϊτζίδης και Βασίλης Ψαλλιδάς καθώς και οι: Παναγιώτης Σταθόπουλος υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ηλείας και ο Hans Stuijk Διευθυντής του οικολογικού σταθμού της Βρέμης.

Το σεμινάριο παρακολούθησαν και οι 17 εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο δίκτυο και 15 υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που σχολεία των περιοχών τους συμμετέχουν στο δίκτυο (Α' Αθήνας, Β' Αθήνας, Γ' Αθήνας, Δ'

Από την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος

Αθήνας, Πειραιάς, Ανατολική Αττική, Καβάλα, Χίος, Ημαθία, Μαγνησία, Βοιωτία, Ηλεία, Κιλκίς, Ηράκλειο και Κυκλάδες). Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου αναπτύχθηκε πλούσιος και γόνιμος διάλογος και οι συμμετέχοντες ένοιωσαν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από τη δομή του και τα εφόδια που αποκόμισαν, για να μπορέσουν να υλοποιήσουν τις παιδαγωγικές δραστηριότητες του δικτύου, κάτι που φάνηκε ιδιαίτερα έντονα από τα φύλλα αξιολόγησης του σεμιναρίου τα οποία ανώνυμα συμπλήρωσαν.

Με τη λήξη των εργασιών της πρώτης μέρας οι συμμετέχοντες παρέλαβαν τον πλήρη φάκελο των παιδαγωγικών δραστηριοτήτων καθώς και τον σάκο του δικτύου που θα βοηθήσει εκπαιδευτικούς και μαθητές να υλοποιήσουν ευκολότερα τις προτεινόμενες παιδαγωγικές δραστηριότητες.

Προβλέπεται να υπάρξουν ανατροφοδοτικές συναντήσεις καθώς και συναντήσεις αξιολόγησης, με τους συντονιστές δασκάλους, τους αντίστοιχους Υπεύθυνους Π.Ε και την Συντονιστική Επιτροπή.

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

“ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ”

Το Δίκτυο αυτό δεν αποτελεί μέρος του προγράμματος της Ε.Ε. αλλά συντονίζεται από τον κ. Δημήτρη Καλαϊτζίδης, μέλος της Ε.Ε., Πρόεδρο της Πανελλήνιας Ένωσης Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και η Ε.Ε. το στηρίζει ηθικά και επιστημονικά.

Το Εθνικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης “**Το Ποτάμι**” δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 1995. Η δημιουργία του ήλθε ως προσπάθεια απάντησης στην ανάγκη για σταθερή, ποιοτική, καλά οργανωμένη, αξιόπιστη, αποτελεσματική και παραγωγική περιβαλλοντική αγωγή των ελλήνων μαθητών.

Οι στόχοι της δημιουργίας του Δικτύου, είναι:

1. Η δημιουργία και παραγωγή παιδαγωγικού υλικού, δοκιμασμένου και επεξεργασμένου στην πράξη, το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιείται από τις ομάδες Π. Ε. σε όλα τα σχολεία της χώρας.
2. Η αποκατάσταση οριζόντιας επικοινωνίας και διασύνδεσης σχολείων όλης της επικράτειας, με βάση το κοινό εκπαιδευτικό-περιβαλλοντικό πρόγραμμα “Το Ποτάμι”. Η επικοινωνία αυτή μπορεί και πρέπει να μετεξελιχθεί σε ευρεία ανταλλαγή παιδαγωγικού υλικού, πληροφοριών, στοιχείων και εν τέλει εκπαιδευτικών επισκέψεων, αδελφοποίηση σχολείων, κοινή περιβαλλοντική δράση, εκδόσεις κ.ά.
3. Η μελέτη των ποταμών (μεγάλων ή μικρότερων) όλης της χώρας, και των διασυνοριακών ποταμών (Έβρος, Νέστος, Στρυμόνας, Αξιός, κ.λ.π.) με σαφή προοπτική την από κοινού μελέτη αυτών των ποταμών με ομάδες Π.Ε. από τις γειτονικές χώρες.
4. Η δημιουργία κοινής βάσης για τη συνολική αντιμετώπιση κοινών περιβαλλοντικών προβλημάτων στα πλαίσια της Ατζέντα 21 του Ρίο, για την αειφορία.
5. Σε μία Ευρώπη των Δικτύων, το Εθνικό Δίκτυο Π.Ε. θα αποτελέσει το πεδίο για την δημιουργία προϋποθέσεων αποτελεσματικής και παραγωγικής συμμετοχής σε διεθνή δίκτυα και για την καλύτερη κατανόηση της έννοιας της “Ευρωπαϊκής Διάστασης” στην εκπαίδευση.

Οι στόχοι του Προγράμματος Π. Ε. με τίτλο και θέμα “Το Ποτάμι” (Μελέτη ποταμού και της λεκάνης του), είναι οι ίδιοι οι στόχοι της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, όπως αυτοί διατυπώθηκαν στα μεγάλα διεθνή συνέδρια και συναντήσεις (Βελιγράδι, Τιφλίδα, Μόσχα, κλπ). Επί πλέον έχουν διατυπωθεί ειδικοί παιδαγωγικοί και διδακτικοί στόχοι που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα.

Το δίκτυο εστιάζει την προσπάθεια του στην ανάγκη δημιουργίας αυτόνομων ανθρώπων, πληροφορημένων επαρκώς, στους οποίους παρέχεται η δυνατότητα να αξιολογήσουν με βάση στοιχεία που κυρίως ανακαλύπτουν οι ίδιοι, τις σχέσεις μεταξύ ανθρώπων και φύσης στη λεκάνη απορροής ενός ποταμού. Πρέπει στο σημείο αυτό να γίνει σαφές ότι δεν αποτελεί αυτοσκοπό του δικτύου ο προσδιορισμός της ποιότητας του νερού του ποταμού, παρά μόνο στο βαθμό που ο προσδιορισμός αυτός θα οδηγήσει τους μαθητές στην έρευνα, ανακάλυψη, καταγραφή, αποκάλυψη και καταπολέμηση των αιτιών της αλλαγής της ποιότητας του νερού. Αποφεύγει με επιμονή την κατήχηση, τον προσηλυτισμό στις όποιες οικολογικές ιδέες και ενδιαφέρεται κυρίως για την κατοχύρωση της ελεύθερης, απροκατάληπτης, αντικειμενικής, αυτόνομης διαμόρφωσης απόψεων, στάσεων, συμπεριφορών και αποφάσεων από τους μαθητές. Στόχοι δύσκολοι αλλά για αυτό επιτεύξιμοι σε ικανοποιητικό βαθμό αν συντρέχουν και άλλες προϋποθέσεις. Η συνεργασία με καθηγητές Πανεπιστημίου (Α.Π.Θ. και Δ.Π.Θ.), δίνει στο δίκτυο τη δυνατότητα να παρακολουθεί τις επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα του ενδιαφέροντός του, η συνεργασία με το αντίστοιχο δίκτυο G.R.E.E.N.-EUROPE, η συμμετοχή όλο και περισσότερων σχολείων από όλη σχεδόν την Ελλάδα (φέτος πάνω από 70), η παραγωγή αξιόλογου και επιστημονικά άρτιου παιδαγωγικού υλικού, η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών -μελών του δικτύου (οκτώ σεμινάρια σε τέσσερα χρόνια), δίνουν το μέτρο της υπευθυνότητας, σταθερότητας, συνοχής και αποτελεσματικότητας του δικτύου που σήμερα είναι το μεγαλύτερο της χώρας με μια δυναμική πολύ...δυναμική. Η συμμετοχή των μαθητών είναι ενθουσιώδης διότι τους προσφέρεται εργασία μέσα στο φυσικό περιβάλλον, ενδιαφέρουσα έρευνα, συχνές εκδρομές, καλές σχέσεις με τους συντονιστές εκπαιδευτικούς, βήμα για έκφραση απόψεων. Από την επόμενη σχολική χρονιά το δίκτυο ανοίγει και για τα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Πιστεύουμε ότι η δια των δικτύων περιβαλλοντική εκπαίδευση έχει σοβαρά πλεονεκτήματα και αφού αναγνωρίζονται σταδιακά με τη συμμετοχή όλο και περισσότερων σχολείων, η Πολιτεία “λαμβάνοντας το μήνυμα” οφείλει να ανταποκριθεί ανάλογα.

ΝΕΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μέσα από σχολικές δραστηριότητες

Εκδότης: Δ' Δ/ση Π.Ε. Αθηνών

Ευθύνη και Επιμέλεια Έκδοσης: Κατερίνα Δήμου

Σχεδιασμός - Παραγωγή - Εκτύπωση: ERGO m&p, Γραφικές Τεχνές ΕΠΕ

Αθήνα 1999

Λίγα λόγια για το υλικό

Το εκπαιδευτικό αυτό υλικό έγινε προσπάθεια να οργανωθεί έτσι ώστε να περιλαμβάνει παιδαγωγικές δραστηριότητες και χρήσιμες τεχνικές, οι οποίες μπορούν να εφαρμοστούν από το δάσκαλο στην τάξη. Περιέχει μια σειρά καρτέλες με θέματα που αφορούν:

- Το αστικό και υπεραστικό πράσινο, • Το έδαφος και τα αγροοικοσυστήματα, • Τη ζωή πάνω στη γή, • Τα απειλούμενα είδη, • Το νερό, • Την παραλία της περιοχής μας, • Τη θάλασσα και το ρέμα, • Το σχολείο μας και το χώρο γύρω απ' αυτό, • Την οικιστική ανάπτυξη της περιοχής μας, • Τα απορρίμματα, • Τη ρύπανση της ατμόσφαιρας, • Την ενέργεια, • Τα παραδοσιακά παιχνίδια, • Τη διατροφή.

Η κάθε καρτέλα περιλαμβάνει τη θεματική ενότητα, το υλικό που χρησιμοποιήθηκε, όπως βιβλία - περιοδικά - φωτογραφίες - slides - βιντεοκασέτες - χάρτες κ.α. Τα παιδαγωγικά παιχνίδια που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα τα πειράματα, τα θεατρικά παιχνίδια τις συνεντεύξεις που πήραν τα παιδιά τους φορείς που συνεργάστηκαν τις επισκέψεις που πραγματοποιήσαν. Ακόμα συμπεριλαμβάνονται δραστηριότητες μελέτης πεδίου, παιχνίδια ρόλων, παραμύθια, ποιήματα τραγούδια, εικόνες, πίνακες καταγραφών και συγκρίσεων καθώς και διαγράμματα.

Σκοπός της έκδοσης του υλικού αυτού είναι να βοηθηθεί ο εκπαιδευτικός που θέλει να εκπονήσει ένα ανάλογο πρόγραμμα είτε όπως περιγράφεται στην καρτέλα είτε εμπλουτίζοντάς το και με άλλες δραστηριότητες.

ΠΑΜΕ ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ

- για να γνωρίσουμε
- για να αγαπήσουμε
- για να προστατεύσουμε την πόλη μας

Οργάνωση - Συγγραφή - Επιμέλεια Εκπαιδευτικού Πακέτου: Μ. Δημοπούλου, Ε. Μπαμπίλα, Α. Φραντζή, Μ. Χατζημυχαήλ.

Έκδοση: Α' Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης - Νομαρχίας Αθηνών

Φεβρουάριος 1999

Λίγα λόγια για το υλικό

Το εκπαιδευτικό υλικό "Πάμε μια βόλτα στο Μοναστηράκι" απευθύνεται στους μαθητές των τριών τελευταίων τάξεων του Δημοτικού σχολείου και επιχειρεί να τους φέρει σε επαφή με έναν άλλο τρόπο εκπαίδευσης που δεν περιορίζεται στην παροχή γνώσεων αλλά στοχεύει στην αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς.

Σκοπός του είναι να δώσει την ευκαιρία σε δασκάλους και μαθητές να ασχοληθούν σε μια παλιά και αγαπημένη γειτονιά της Αθήνας που αποτελεί ένα σπουδαίο παράδειγμα ιστορικής και πολιτισμικής συνέχειας στη χώρα μας.

Στόχοι του είναι:

- Να γνωρίσουν οι μαθητές το Μοναστηράκι όπως είναι σήμερα
- Να κατανοήσουν την επίδραση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην περιοχή
- Να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη σχεδιασμού, προγραμματισμού και δράσης προκειμένου να συνδυαστεί η ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά με τις παρούσες δραστηριότητες και ανάγκες αλλά και τις μελλοντικές χρήσεις.

Διαρθρώνεται σε πέντε θεματικούς άξονες: Γενικές Δραστηριότητες, Μνημεία, Αγορά, Τουρισμός, Σταθμός που προσεγγίζουν το Μοναστηράκι ως ιστορική, πολιτιστική και περιβαλλοντική ενότητα.

Το εκπαιδευτικό υλικό του "Πάμε μια βόλτα στο Μοναστηράκι" προσφέρθηκε από τις συγγραφείς του στην Ελληνική Εταιρεία για παραπέρα έκδοση-αναπαραγωγή και αξιοποίησή.

Πρέπει να τονιστεί ότι η Ελληνική Εταιρεία είχε υποβάλει προς το Υπουργείο Παιδείας αίτηση παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού που προετοίμασαν οι Δρ. Αγγελική Τρικαλίτη και η κα Ρέα Παλαιπούλου υπό την εποπτεία του Καθηγ. Μ. Σκούλλου και με την επιστημονική οργανωτική υποστήριξη από τον κ. Βασίλη Ψαλλιδά, και του Ειδικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Ε.Ε. Η αίτηση αυτή ενεκρίθη και σύντομα θα αρχίσει η διαδικασία παραγωγής του.

ΝΕΟ ΥΛΙΚΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η Διεθνής Διάσκεψη της Σύμβασης Ramsar για την Προστασία των Υγροτόπων πραγματοποιήθηκε στην Κόστα Ρίκα

Θετική η Εικόνα της Ελλάδος

Τον Μάιο 1999 συγκλήθηκε στο Σαν Χοσέ της Κόστα Ρίκα η 7^η Συνάντηση των Συμβαλλόμενων Κρατών μελών της Σύμβασης για την Προστασία των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Ramsar) την οποία παρακολούθησαν εκατοντάδες εκπρόσωποι όλων σχεδόν των κρατών μελών καθώς και ικανός αριθμός εκπροσώπων ΜΚΟ.

Την Ελλάδα εκπροσώπησε πολυμελής αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον Γενικό Δ/ντή ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Ιωάννη Βουρνά.

Η Διάσκεψη αυτή είχε ιδιαίτερη σημασία για την χώρα μας δεδομένου ότι αφορούσε και σε αναθεώρηση περιοχών του καταλόγου "Montreal". Στο παρελθόν η Ελλάδα είχε καταγγελλθεί για την κακή διαχείριση των κηρυγμένων έντεκα υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας ("Ramsar"), οι οποίοι και τοποθετήθηκαν στο λεγόμενο πρωτόκολλο "Montreal", μια "γκρίζα" λίστα "προς αναθεώρηση" στην οποία ανήκουν και πολλοί υγρότοποι άλλων χωρών.

Ως γνωστόν (βλ. προηγούμενα Δελτία) η Ελλάδα σε συμφωνία με την Γραμματεία Ramsar στην Γενεύη αποφάσισε να ζητήσει την επαναφορά στο κανονικό καθεστώς (με ταυτόχρονη απομάκρυνση από το πρωτόκολλο Montreal) μερικών από τους σημαντικούς υγροτόπους. Για τον σκοπό

αυτό συνεστήθη ειδική τριμελής επιστημονική επιτροπή απαρτιζόμενη από τους Καθηγητές Π. Γεράκη του Παν/μιου Θεσσαλονίκης, Πρόεδρο του ΕΚΒΥ, Κ. Γεωργίου και Μ. Σκούλλο του Παν/μίου Αθηνών. Ο τελευταίος ορίστηκε ως εμπειρογνώμων, εκπρόσωπος της Γραμματείας Ramsar. Η Επιτροπή πρότεινε και η Ελλάς απεδέχθη να ζητηθεί η επανένταξη σε πλήρες καθεστώς των περιοχών Μικρής Πρέσπας, Έβρου και Κερκίνης πράγμα που εγκρίθηκε.

Μεγάλη επιτυχία αποτέλεσε το γεγονός ότι αναγνωρίστηκε ως θετική και επαινεθεί η διαδικασία που ακολούθησε η χώρα για την κατάρτιση της προτάσεως της (σύσταση επιτροπής, συμβουλευτικές προσεγγίσεις ΜΚΟ, διαπραγμάτευση με την Γραμματεία Ramsar), την οποία οι εκεί μετέχουσες διεθνείς ΜΚΟ πρότειναν ως πρόπευσα να ακολουθούν και άλλες χώρες.

Παράλληλα η Ελλάδα εξήγγειλε την επέκταση του υγροτόπου της Μικρής Πρέσπας ώστε να περιλάβει και το Ελληνικό Τμήμα της Μεγάλης Πρέσπας καθώς και την δέσμευση να μην υπερνιψθούν αναχώματα στην Λίμνη Κερκίνη και να γίνουν συντονισμένες προσπάθειες απομάκρυνσης των σκουπιδιών και αυθαιρέτων στις εκβολές του Αλιάκμονα.

Η Κόστα Ρίκα πρότυπο οικολογικού τουρισμού

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΠΡΟΩΘΗΜΕΝΗ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Του κ. Γ. Κίννα, Μέλους της Ε.Ε. - Ο κ. Κίννας διετέλεσε Πρεσβευτής, Σύμβουλος Α'

Η Κόστα Ρίκα, γνωστή στην Κεντρική Αμερική για τον εξαιρετικό καφέ της, δεν παράγει μόνον γεωργικά προϊόντα. Έχει εφαρμόσει μια εξαιρετικά προωθημένη οικολογική πολιτική στην οποία δεσπόζει η προστασία περιοχών άγριας φύσης (ζώων και φυτών).

Από 51.100 τετρ. χλμ. Επιφάνειας της χώρας το 1/4 περίπου περιλαμβάνει περιοχές προστασίας (εθνικά πάρκα, εθνικά μνημεία, δάση, προστατευόμενες περιοχές, υγρότοπους κρησφύγετα άγριας ζωής). Συνολικά 123 περιοχές είναι προστατευόμενες. Η προνομιούχος αυτή χώρα έχει αξιοποιήσει στο έπακρον τα δώρα της φύσης και έχει οδηγηθεί στην ενίσχυση επίσης του συνεδριακού τουρισμού, ιδίως για θέματα περιβάλλοντος, τόσο σε περιφερειακό όσο

και σε παγκόσμιο πλαίσιο. Πολλές διαμερικανικές περιφερειακές διασκέψεις, αλλά και άλλες ευρύτερου ενδιαφέροντος, όπως η Διάσκεψη των Ην. Εθνών (UNEP) για το όζον (1996) και η 7^η διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών στη Ramsar (COP7). Η Ramsar πήρε το όνομά της από την πόλη του Ιράν, όπου συνήλθε για πρώτη φορά το 1971. Η Σύμβαση αφορά τους υγροβιότοπους και η Ελλάδα είναι συμβαλλόμενο μέρος. Η Κόστα Ρίκα αποτελεί ένα ανεξάντλητο θησαυρό φυσικής ομορφιάς. Η διαφορά υψομέτρου στις περιοχές, επιτρέπει ποικιλία βλάστησης. Μεταξύ του Παναμά και της Νικαράγουα, διαβρεχόμενη και από τον Ειρηνικό και από τη Καραϊβική συγκεντρώνει τροπικά δάση, υψηλές βουνοκορφές (η πρωτεύουσα, San Jose, βρίσκεται

σε οροπέδιο υψομέτρου 2 χλμ. περίπου), ηφαιστειών τροπικών ακτών και αλιείας. Ο οικολογικός τουρισμός έχει πρόσφατα αναπτυχθεί, αλλά με πολλή προσοχή, ώστε να μη γίνεται σε βάρος του φυσικού περιβάλλοντος. Τα τροπικά δάση αποτελούν καταφύγιο αναρίθμητων φυτών και ζώων, ιδιαίτερα πτηνών. Υπάρχουν περισσότερα από 200 είδη δέντρων. Καθετί στο τροπικό δάσος μεγαλώνει με το φως. Guanacaste, είναι το εθνικό δέντρο της Κόστα-Ρίκα. Ο αριθμός και η ποικιλία των πτηνών είναι χαρακτηριστικά υψηλοί. Ιδιαίτερα μεγάλος είναι ο αριθμός των toucans, με τα χαρακτηριστικά μεγάλα ράμφη που είναι και εξαιρετικά θορυβώδεις. Υπάρχουν ιδιόμορφοι βάτραχοι, όχι των συνηθισμένων αποχρώσεων και τεράστιες πεταλούδες.

Το νησί της Καρύδας (Isla del Coco) είναι το μεγαλύτερο ακατοίκητο νησί στον κόσμο (24 τ. χλμ). χρησιμοποιήθηκε από τους πειρατές και θεωρείται ως πιθανή πηγή έμπνευσης για το γνωστό "Νησί των θησαυρών" του Robert Lewis Stevenson.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της Κόστα - Ρίκα είναι η έλλειψη στρατού. Στη χώρα αυτή καταργήθηκαν οι ένοπλες δυνάμεις και υπάρχει μόνο αστυνομία.

Στη πρωτεύουσα, υπάρχει το Μουσείο Χρυσού με ιδιαίτερα εντυπωσιακά εκθέματα, χαρακτηριστικά της προκολομβιανής περιόδου. Ο Κολόμβος ετόνισε ότι υπήρχε χρυσός, με αποτέλεσμα οι Ισπανοί να έχουν βουλμία για την "Πλούσια Ακτή".

Η χώρα πολιτιστικά διαιρείται σε τρεις περιοχές. Η περιοχή Gran Nicoya (σήμερα η επαρχία της Guanacaste) κατοικήθηκε τον 9^ο αιώνα από φυλή του Μεξικού (Chorotegas). Η ημινομαδική φυλή των Huetaresπου κάλυψαν τα οροπέδια και την πεδιάδα προς την Καραϊβική, φιλοπόλεμοι και με προέλευση από τη Ν. Αμερική (Κολομβία - Ισημερινό). Τέλος, οι Brunecas, που υπήρξαν οι επιδέξιοι τεχνίτες του χρυσού, με χαρακτηριστικά κοσμήματα.

Η Κόστα Ρίκα διακρίνεται για το χαμηλότερο ποσοστό αναλφαριθμητισμού στη Ν. Αμερική και το γεγονός αυτό δεν είναι άσχετο με τη περιβαλλοντική ευαισθησία των κατοίκων της. Μεταξύ των προσωπικοτήτων που ανέδειξε η χώρα είναι ο πρώην Πρόεδρος της Oscar Arias Sanchez, στον οποίο απενεμήθηκε το 1987 το βραβείο Νομπέλ για την Ειρήνη. Όπως τονίζει, η Δημοκρατία (στη Κόστα Ρίκα) είναι η παλαιότερη στη Λατινική Αμερική.

Ο τουρισμός διαμορφώθηκε ως το σύμβολο ευκαιρίας ιδίως στις χώρες του Νότου και μάλιστα τις αναπτυσσόμενες (ως γνωστό η Αυστραλία και η Νέα Ζηλανδία είναι αναπτυγμένες αν και στο Νότο). Σύμφωνα με εκτίμηση του Παγκόσμιου Κέντρου Ταξιδιωτών και Τουρισμού, ο τουρισμός είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός απασχόλησης.

Στα πλαίσια της αξιοποίησης των δυνατοτήτων και ευκαιριών αυτής της μορφής, η Κόστα Ρίκα ενίσχυσε τον οικοτουρισμό, με τις προστατευόμενες περιοχές. Με τα δεδομένα αυτά η Κόστα - Ρίκα, είναι φθηνότερη από την Αφρική, αλλά ίσως κάπως ακριβότερη από μαζικό τουρισμό.

Ο οικολογικός τουρισμός (ecotourism) αποβλέπει στην εκμετάλλευση των φυσικών πηγών αισθητικής και πολιτισμού χωρίς να έχει αρνητικές επιδράσεις σ' αυτές.

Το Συμβούλιο Τουρισμού της Κόστα Ρίκα αποτελεί ουσιαστικά υπουργείο, του οποίου οι πόροι προέρχονται από φόρους για το τουρισμό και επιβλέπει όλες τις εξελίξεις σχετικά με τις εγκαταστάσεις και τις μεταφορές στη χώρα.

Η φύση αποτελεί πρωταρχικό αντικείμενο προσέλευσης επισκεπτών.

Το Συμβούλιο, μέσω της Υπηρεσίας των Φυσικών Πόρων καθιέρωσε το Πιστοποιητικό Τουρισμού Οικολογικά Αποδεκτού (Certificate for Tourism Sustainability) ως στοιχείο για εγγύηση ότι ο μαζικός τυχόν τουρισμός δεν θα καταστρέψει τον οικοτουρισμό. Παράλληλα λειτουργεί, ανεξάρτητα, χωριστό Υπουργείο Περιβάλλοντος, που επιβλέπει - ελέγχει 100 περίπου προστατευόμενες περιοχές, που διατηρούνται σε 11 διατηρητέες περιοχές φύσης.

Φυσικά, η λειτουργία των ξενοδοχείων πρέπει να είναι φιλική προς το περιβάλλον και αυτό το εξασφαλίζουν στην Κόστα Ρίκα. Αναμφισβήτητα υπάρχουν και περιπτώσεις αρνητικών επιδράσεων, όπως σε τουριστικές εγκαταστάσεις στην Guanacaste, όπου διαπιστώθηκε ότι στη περιοχή διέτιθετο υφάλμυρο νερό.

Ο δασικός πλούτος της χώρας μαζί με τα εθνικά πάρκα αλλά και ιδιωτικά πάρκα εξασφαλίζουν το ευρύτερο οικοτουριστικό πλαίσιο.

Η Κόστα Ρίκα είναι ένα υποδειγματικό κράτος για οικοτουρισμό και κατέχει κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη του οικοτουρισμού στη Λατινική Αμερική.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕΙΤΕ ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΑΣ ΒΟΗΘΩΝΤΑΣ ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ

Δεχόμαστε ένα σχετικά περιορισμένο αριθμό διαφημίσεων.

Πληροφορίες και Τιμολόγιο τηλ.: 3225245 fax: 3225240

Παρακαλώ να με γράψετε συνδρομητή του " ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ " σας

ΟΝΟΜΑ..... ΕΠΩΝΥΜΟ.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΤηλ

☐ 5.000 δρχ. ☐ 2.000 δρχ.(για μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές)

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΑΜΟΥΡΚΑ

Το Κοινωφελές Ίδρυμα φέρει το όνομα του ιδρυτή του, Χρήστου Θ. Σαμούρκα, ιδρύθηκε με βάση τον ΑΝ2039/39 και έχει ιστορία συνυφασμένη με την προσωπικότητα του πατριώτη Κωνσταντινοπολίτη που έκανε πράξη αυτό που πίστευε **“στη ζωή μου αυτό που μετρούσε ήταν τα πόσα κέρδιζα και πόσα απ’αυτά επέντευε στο κοινωνικό σύνολο”**.

Ο Χρήστος Σαμούρκας του Θόδωρου ήταν εγκατεστημένος εύπορος έμπορος στην Κωνσταντινούπολη. Το 1922, ο Χρήστος, ως κάτοικος της Κωνσταντινούπολης έμεινε εκεί ως μη ανταλλάξιμος. Στον χρόνο επάνω εγκαταλείπει την κερδοφόρα επιχείρησή του της Κωνσταντινούπολης και ακολουθεί την τύχη των χιλιάδων ξεριζωμένων της Ιωνίας. Παντρεύεται την όμορφη Ζωή, το γένος Τσιβαρή και κάνουν μαζί οικογένεια.

Με σκληρή δουλειά στη νέα πατρίδα, επιμέλεια και αγάπη για την εργασία η προκοπή δεν άργησε να έλθει. Το 1966 εγκαινιάζεται ένα διώροφο μικρό Αναρρωτήριο / Νοσοκομείο στον χώρο του Γηροκομείου Αθηνών, δωρεά του Χρήστου Θ. Σαμούρκα.

Αργότερα ο Ιδρυτής του Ιδρύματος αποχωρεί από την ζωή και “προικίζει” το Ίδρυμα με δύο κεντρικά Αθηναϊκά ακίνητα, τα οποία τώρα είναι η ακίνητη περιουσία του ιδρύματος.

Το εισόδημα από τα δύο αυτά κτίρια ήταν ο οικονομικός κορμός για το φιλανθρωπικό έργο που έχει εκτελεσθεί ως τώρα. Μακρύς ο κατάλογος. Κάθε χρόνο υποτροφίες στην Γεωργική Σχολή της Θεσσαλονίκης, κάθε χρόνο σπουδές αγγλικής γλώσσας στο Κολέγιο Αθηνών, αθλοθέτηση επιτίμων βραβείων στην Ακαδημία Αθηνών, δωρεές σε ναούς, σε συλλόγους γονέων, στην ΕΛΕΠΑΠ, σε παιδικές στέγες, εκδόσεις βιβλίων, στον ΟΚΑΝΑ (οργανισμός καταπολέμησης ναρκωτικών) κτλ.

Το Ίδρυμα ελέγχεται για την διαχείριση των εσόδων και εξόδων του από την Υπηρεσία Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών.

Διοικείται από Τριμελές Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο σήμερα είναι:

Πρόεδρος: Θόδωρος Χ. Σαμούρκας (υιός του ιδρυτού)

Γραμματέας: Μαργαρίτα Θ. Σαμούρκα (νύφη του ιδρυτού)

Ταμίας: Ζωή Θ. Σαμούρκα (εγγονή του ιδρυτού)

Το Ίδρυμα είναι οικονομικά ανεξάρτητο, δηλαδή καλύπτει τις φιλανθρωπικές του δραστηριότητες μόνο από τα δικά του έσοδα, που προέρχονται από τα δύο δωρηθέντα ακίνητα από τον ιδρυτή του. Καμία επιχορήγηση δεν έγινε ποτέ από το Κράτος ή από άλλη πηγή.

Λόγω της τραυματικής εμπειρίας της προσφυγιάς που υπάρχει στην οικογένεια Σαμούρκα, πριν δυο χρόνια απο-

φασίστηκε να ασχοληθεί το Ίδρυμα με το πιο σημαντικό του έργο: Την απόκτηση ιδιόκτητης στέγης, το παλιό όνειρο των προσφύγων και τώρα παλιννοστούντων Ελλήνων της Διασποράς. Για το σκοπό αυτό ιδρύθηκε και χρηματοδοτήθηκε από τα μέλη του Ιδρύματος η οικοδομική εταιρεία ΝΕΑ ΖΩΗ Α.Ε. για να κάνει το οικοδομικό μέρος του προγράμματος που δεν μπορούσε να γίνει από το Ίδρυμα λόγω νομικών και γραφειοκρατικών περιορισμών.

Αυτή την εποχή κτίζονται 5 πολυκατοικίες: Στην Ξάνθη, οδός Τζαβέλα, στο Χαλάνδρι, οδός Ολύμπου, στο Μαρκόπουλο, οδός Παπασιδερά, στην Ακαδημία Πλάτωνος, οδός Χαρμίδου, στα Πατήσια, οδός Ι. Δροσοπούλου, και στην Καλαμάτα οδός Νομικού.

SAMOYRKAS FOUNDATION of New York.

Ο υιός του ιδρυτού Θεόδωρος Χ. Σαμούρκας, σήμερα 71 ετών, συνταξιούχος, πρόεδρος του Ιδρύματος, πρόεδρος της ΝΕΑΣ ΖΩΗΣ Α.Ε., ίδρυσε προ 10ετίας στη Νέα Υόρκη, το άνω Φιλανθρωπικό ίδρυμα στο οποίο είναι επίσης πρόεδρος. Αυτό έγινε ύστερα από 20ετή δραστηριότητα που ανέπτυξε στο εξωτερικό. Τα έσοδα του Ιδρύματος αυτού προέρχονται αποκλειστικά από πηγές του εξωτερικού (Ναυτιλία).

Με έξοδα του Ιδρύματος αυτού πολλοί Έλληνες επιστήμονες από την Ελλάδα εφοίτησαν για μεταπτυχιακές μελέτες στο Ίδρυμα Βυζαντινών Σπουδών DUMBARTON OAKS της Ουάσιγκτον. Άλλοι Έλληνες μαθητές σπούδασαν στο NEW YORK UNIVERSITY Computer Science και Υγιεινή του Περιβάλλοντος. Η Ελληνική Αρχιεπισκοπή Βορείου Αμερικής και ο Ελληνικός Καθεδρικός Ναός της Νέας Υόρκης έχουν υποστηριχθεί επανειλημμένως.

Επίσης το WORLDWIDE FUND FOR NATURE W.W.F. το ALZHEIMER'S DISEASE RESEARCH CENTER, η “Φιλόπρωχος”, Ελληνική οργάνωση της Νέας Υόρκης, οι TRUSTEES του Κολεγίου Αθηνών στην Νέα Υόρκη, το GREEK SAINT MICHAEL'S HOME OF THE AGED (για υπεργήλικες).

Το MEMORIAL HOSPITAL, το WHITEHEAD INSTITUTE FOR CANCER RESEARCH της Βοστώνης, το PHILODORI ASSOCIATION της Νέας Υόρκης, για την υποστήριξη του τμήματος Αρχαίας Ελλάδας του METROPOLITAN MUSEUM, και λοιπά ιδρύματα.

Το 1997 προστέθηκε ένα πολύ σημαντικό έσοδο στο Ίδρυμα. Πρόκειται για μεγάλο μέρος του εισοδήματος κτιρίου της 5^{ης} Λεωφόρου, Νο 576, της Νέας Υόρκης. Εκεί κυματίζει σήμερα μια μεγάλη Ελληνική Σημαία δίπλα στην Αμερικάνικη Αστέροεσσα και στην πρόσοψη του κτιρίου εξηγεί με την περήφανη παρουσία της, η επιγραφή SAMOYRKAS FOUNDATION of New York.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Σωματείο μη κερδοσκοπικό

Τριπόδων 28, Πλάκα

105 58 Αθήνα

Τηλ.: 32.25.245 & 32.26.693 Fax: 32.25.240

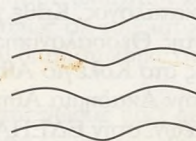
Ιδιοκτησία ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εκδότης: Μ. Σκούλλος

Τυπώνεται σε 4.000 αντίτυπα

Επιμέλεια Εντύπου, Μοντάζ, Εκτύπωση

ΗΛΕΚΤΡΟΤΥΠΙ, Θεμιστοκλέους 79, Τηλ. - Fax: 38.22.080

19